

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ΄ ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΜΑΪΟΥ 2001
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ :
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - ΕΚΦΡΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

«Η προσωπικότητα τελικά και όχι το πτυχίο είναι το κύριο διαβατήριο για μια επιτυχημένη σταδιοδρομία στον εργασιακό χώρο. Για τις διοικητικές θέσεις στον ιδιωτικό τομέα, τα απαραίτητα προσόντα για να σταδιοδρομήσει κάποιος, εκτός από τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, αποτελούν η γνώση μιας ξένης γλώσσας, η πολύ καλή χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και το πτυχίο. Στο δημόσιο τομέα, αντιθέτως, κυριαρχούν τα τυπικά προσόντα, δηλαδή το πτυχίο και το μεταπτυχιακό, ενώ τα προσωπικά στοιχεία δεν παίζουν σχεδόν κανένα ρόλο.

Τα δεδομένα που ίσχυαν μέχρι πρότινος στην αγορά εργασίας έχουν ανατραπεί, οι απαιτήσεις έχουν αλλάξει και τα πρώτα "θύματα" αυτής της αλλαγής είναι, κατά κύριο λόγο, οι νέοι, των οποίων η ανεργία καλπάζει, αλλά και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια νιώθουν έντονη εργασιακή ανασφάλεια. Ο μεγάλος ανταγωνισμός που έχει επέλθει στην αγορά εργασίας έχει προκαλέσει εργασιακή ανασφάλεια, η οποία, σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο από τον πολύ σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η προσωπικότητα στην πρόσληψη αλλά και στην επαγγελματική ανέλιξη.

Ο ακριβής προσδιορισμός των προσωπικών στοιχείων, τα οποία θεωρούνται σημαντικά για να προσληφθεί ένας νέος και που θα πρέπει να διαθέτει ένας εργαζόμενος, ποικίλλει από εταιρεία σε εταιρεία. Οι περισσότερες απόψεις όμως συγκλίνουν στο θέμα της ευελιξίας και της προσαρμοστικότητας στα νέα δεδομένα, στην ομαδικότητα, στην αντοχή υπό πίεση και στην ικανότητα συνεργασίας με άτομα από διαφορετικές κουλτούρες. Ένα στέλεχος σήμερα δεν αρκεί να κάνει σωστά τη δουλειά του και να εκτελεί απλώς τα καθημερινά καθήκοντά του με συνέπεια. Χρειάζεται να προβληματίζεται στη δουλειά του, να αναζητεί διαρκώς τρόπους βελτίωσης, έτσι ώστε η δουλειά να γίνεται καλύτερα, οικονομικότερα, ταχύτερα και

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

αποτελεσματικότερα. Δεν αρκεί η απλή ένταξη και υποταγή στο σύστημα της επιχείρησης, πρέπει να γίνεται συνεχής προσπάθεια βελτίωσής του. Πέρα από αυτή τη σημαντική ικανότητα, ανάμεσα στα άλλα χαρακτηριστικά που ζητεί η αγορά εργασίας είναι η διάθεση και ικανότητα για συνεχή εκσυγχρονισμό γνώσεων και ικανοτήτων. Ένα άλλο ζητούμενο είναι η εξωστρέφεια, δηλαδή η θεώρηση των πραγμάτων από μια οπτική γωνία πέρα από τη δική του εργασία, το δικό του αντικείμενο, το τμήμα ή την επιχείρηση. Η ικανότητα δηλαδή να έχει κανείς "το μάτι του στραμμένο προς τα έξω", προς το τι κάνουν και πώς λειτουργούν στο εξωτερικό της επιχείρησης. Τελευταία και ιδιαίτερα σημαντική απαίτηση των επιχειρήσεων είναι η ομαδικότητα. Οι επιχειρήσεις ζητούν ανθρώπους οι οποίοι μπορούν να λειτουργούν αποτελεσματικά στο πλαίσιο μιας ομάδας.

Μια από τις αλλαγές που έχουν σημειωθεί τα τελευταία χρόνια είναι και το γεγονός ότι ο εργαζόμενος αλλάζει πολλές θέσεις εργασίας σε διαφορετικές εταιρείες. Υπολογίζεται ότι, από τη στιγμή που θα προσληφθεί ένας νέος ως τη συνταξιοδότησή του, αλλάζει κατά μέσο όρο 10 εργοδότες, σύμφωνα με στοιχεία που προέρχονται από την Αμερική. Το άτομο που αναζητά εργασία θα πρέπει να διαθέτει μια πολύ καλή γενική παιδεία για να μπορεί να αντεπεξέρχεται στις διαφορετικές κάθε φορά εργασιακές απαιτήσεις. Η υπερβολική εξειδίκευση δηλαδή στις διοικητικής υφής εργασίες χάνει πλέον την αίγλη της.

Πέρα όμως από τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, υπάρχουν και τα τυπικά προσόντα που πρέπει να διαθέτει ένας νέος ο οποίος θέλει να ξεκινήσει τη σταδιοδρομία του σήμερα, προκειμένου να βρει δουλειά στο χώρο των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Στα τυπικά προσόντα περιλαμβάνονται το πτυχίο και το μεταπτυχιακό, η γνώση ξένων γλωσσών και ιδιαιτέρως της αγγλικής και η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή. Επιθυμητή είναι η γνώση μιας δεύτερης ξένης γλώσσας. Εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε ότι, τις περισσότερες φορές, ζητείται και η εργασιακή πείρα που συνήθως προσδιορίζεται γύρω στα ένα ως δύο χρόνια».

Από τον ημερήσιο τύπο.

ΘΕΜΑΤΑ:

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου χωρίς δικά σας σχόλια σε 80 – 100 λέξεις.

Μονάδες 25

B. 1. Να εκθέσετε σε μια παράγραφο 5-6 σειρών το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος του κειμένου:

«Τα δεδομένα που ίσχυαν μέχρι πρότινος στην αγορά εργασίας έχουν ανατραπεί, οι απαιτήσεις έχουν αλλάξει και τα πρώτα "θύματα" αυτής της αλλαγής είναι, κατά κύριο λόγο, οι νέοι.»

Μονάδες 5

2. Για κάθε παράγραφο του κειμένου που σας δόθηκε να χρησιμοποιήσετε μια δική σας φράση ή μια φράση του κειμένου για πλαγιότιτλό της.

Μονάδες 10

3. Χρησιμοποιώντας καθεμία από τις παρακάτω λέξεις γράψτε από μια δική σας πρόταση, ώστε να φαίνεται η σημασία της λέξης. (Οι λέξεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε οποιοδήποτε αριθμό ή πτώση).

ανασφάλεια, ανταγωνισμός, συγκλίνουν, πλαίσιο, βελτίωση.

Μονάδες 5

4. Σύμφωνα με το κείμενο *«Η προσωπικότητα και όχι το πτυχίο είναι το κύριο διαβατήριο για μια επιτυχημένη σταδιοδρομία στον εργασιακό χώρο.»*

Να εντοπίσετε στο κείμενο πέντε (5) επιχειρήματα που στηρίζουν αυτή την άποψη και να τα γράψετε.

Μονάδες 5

Γ. *«Υπολογίζεται ότι, από τη στιγμή που θα προσληφθεί ένας νέος ως τη συνταξιοδότησή του, αλλάζει κατά μέσο όρο 10 εργοδότες, σύμφωνα με στοιχεία που*

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

προέρχονται από την Αμερική. Το άτομο που αναζητά εργασία θα πρέπει να διαθέτει μια πολύ καλή γενική παιδεία για να αντεπεξέρχεται στις διαφορετικές κάθε φορά εργασιακές απαιτήσεις. Η υπερβολική εξειδίκευση στις διοικητικής υφής εργασίες χάνει πλέον την αίγλη της».

Με αφορμή τις παραπάνω θέσεις να αναπτύξετε τις προσωπικές σας απόψεις σε ένα άρθρο, που θα διαβάσετε στους συμμαθητές σας στο μάθημα του επαγγελματικού προσανατολισμού.

(400-500 λέξεις)

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα δεν θα τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν.
Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης : Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μια (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

ΤΕΛΟΣ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Ενδεικτικές απαντήσεις
Θέματα εσπερινών λυκείων
Νεοελληνικής γλώσσας 2001

A. Το κείμενο εξετάζει τις αλλαγές των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας. Πλέον κριτήρια συναποτελούν η προσωπικότητα και τα τυπικά προσόντα των ενδιαφερομένων. Αυτό συμβαίνει καθώς οι συνεχείς αλλαγές στην κοινωνία και στην οικονομία διαμορφώνουν ένα νέο εργασιακό πλαίσιο. Αυτό απαιτεί ευελιξία, προσαρμοστικότητα, εργασιακή κινητικότητα, ομαδικότητα και αποδοτικότητα, τα οποία δεν εξασφαλίζονται από τα τυπικά προσόντα, αλλά από τον χαρακτήρα και τις στάσεις του καθένα. Τα τυπικά προσόντα δεν παύουν να είναι απαραίτητα ,αλλά είναι αναγκαίο η μόρφωση των ανθρώπων να είναι γενική, ώστε να μπορούν να παρακολουθούν και να συντονίζονται με τις εξελίξεις και ως ένα βαθμό να αντιμετωπίσουν την εργασιακή ανασφάλεια. (101)

B.1. Οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας είναι πάντα συγκριτικά με τους παλαιότερους πιο αδύναμοι και η έλλειψη εμπειρίας και πρακτικής γνώσης το μεγαλύτερο μειονέκτημα τους. Οι νέοι καλούνται να επαναπροσδιορίσουν τα όνειρα, τις σπουδές, τις απαιτήσεις τους για να πιάσουν τον παλμό της αγοράς. Το νεαρό της ηλικίας τους κατά τα πρότυπα της αγοράς εργασίας, επιβάλλει την γνώση των επιστημονικών επιτευγμάτων και εφαρμογών, η μη γνώση των οποίων δεν συγχωρείται και συνεπάγεται τον αποκλεισμό από διάφορες θέσεις. Οι νέοι λοιπόν είναι θύματα των αλλαγών από πολλές απόψεις. Πρώτα και κύρια όμως γιατί είναι αυτοί στους οποίους στοχεύουν οι αλλαγές.

B.2.

- 1^η παράγραφος: Ο ρόλος της προσωπικότητας και των τυπικών προσόντων για επαγγελματική σταδιοδρομία στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.
- 2^η παράγραφος: Η εργασιακή ανασφάλεια αποτέλεσμα των αλλαγών των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας.
- 3^η παράγραφος: Τα επιθυμητά χαρακτηριστικά της προσωπικότητας.
- 4^η παράγραφος : Η γενική παιδεία εφόδιο για την επαγγελματική κινητικότητα.
- 5^η παράγραφος: Η αξία των τυπικών προσόντων για την ένταξη στην εργασία στον ιδιωτικό τομέα.

B.3.

- Οι ρωγμές στους τοίχους προκαλούν **ανασφάλεια** στους ενοίκους του κτηρίου.
- Οι απόψεις του Νίκου και του Γιώργου για τη χρήση των δωρεά οργάνων **συγκλίνουν**, συμφωνούν δηλαδή ότι μόνο καλό μπορεί να προσφέρει.
- Το **πλαίσιο** του κρεβατιού έσπασε στην μετακόμιση έτσι οι τάβλες και το στρώμα δεν μπορούσαν να στερεωθούν.
- Η **βελτίωση** των καιρικών συνθηκών επιτρέπει τον απόπλου των καραβιών.
- Ο διαρκής εξοπλιστικός **ανταγωνισμός** Ελλάδας-Τουρκίας έχει σαν αποτέλεσμα κάθε χρόνο να ξοδεύονται δισεκατομμύρια για όπλα και όχι στην Παιδεία και την Υγεία.

B.4.

- Ο μεγάλος ανταγωνισμός επαγγελματική εξέλιξη. §2
- Χρειάζεται να προβληματίζεται ... αποτελεσματικότερα. §3
- Ένα άλλο ζητούμενο ... ή την επιχείρηση. §3
- Οι επιχειρήσεις ζητούν άτομα ... πλαίσιο ομάδας. §3
- Το άτομο που αναζητά εργασία πρέπει να διαθέτει.... εργασιακές απαιτήσεις. §4

Γ .

ΤΙΤΛΟΣ:

«Επαγγελματική Κινητικότητα»

Πρόλογος: Περιγραφή των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας, διαμόρφωση συνθηκών επαγγελματικής κινητικότητας

Κύριο θέμα:

Η κατάργηση των συνόρων και οι διακρατικές συμμαχίες διαμορφώνουν πλαίσιο επαγγελματικής κινητικότητας σε ΕΕ αλλά και διεθνώς ειδικά λόγω των τεχνολογικών εφαρμογών

Ενότητα Α: επιχειρήματα υπέρ της επαγγελματικής κινητικότητας.

- ✓ Δια βίου μάθηση και δυνατότητα κοινωνικής ανέλιξης
- ✓ Βελτίωση των αποδοχών
- ✓ Καλλιέργεια διάφορων δεξιοτήτων και χαρακτηριστικών της προσωπικότητας .

Ενότητα Β: επιχειρήματα κατά της επαγγελματικής κινητικότητας.

- ✓ Εργασιακή ανασφάλεια, άγχος
- ✓ Υψηλό κόστος επανακατάρτισης
- ✓ Στο επίκεντρο είναι το κέρδος και όχι η βελτίωση ζωής των ανθρώπων
- ✓ Αύξηση μετανάστευσης, χάσιμο παραγωγικών δυνάμεων και δυνατοτήτων

Επίλογος: Προβληματισμός γύρω από το θέμα. Πρέπει να αφήνουμε την αγορά εργασίας να διαμορφώνει απαιτήσεις ή πρέπει να διαμορφωθούν θεσμοί προστασίας. Τι θα συμβαίνει με όσους γηράσκουν και δεν μπορούν να ακολουθήσουν τις επιταγές της; Θα καταφέρνει η εργασία να παρέχει δυνατότητες για «ευ ζην» ή θα μετατραπεί σε κυνήγι δεξιοτήτων για την αποφυγή της απόλυσης;

Πρώτοι με την πρώτη!